

udbortes Hensyn og siger, at der maa Ingen være, som ganske kunde oversees eller glemmes; saa maa der ikke gaaes videre, end at vi dog med Sandhed kunne sige: ogsaa disse maae have et Samlingssted, hvorom og hvorved de blive sig bevidste, at de udgjøre et Led i den saaledes ordnede Folkekirke. „Bedesalen“ har saaledes vistnok skaffet alle de Beføstligheds-Betænkninger bort, der overhovedet bør bortskaffes. Og naar den ærede Taler tilføiede Adskilligt af Luthers Udsagn om Kirkebygninger og Nøverkuler, og om, hvis jeg hørte ret, at Vorherre kun har været 3 Dage i Templet — jeg veed ikke, om jeg hørte rigtigt. (Åh nel! So! So!) — ja, saa maa jeg rigtignok tillade mig at bemærke, at ligesom det, som der staaer hos Holberg, ikke er smukt at læse Biblen efter Føll, det er, at det er farligt at opgrube Bibelsprog og læse Føll med, fordi de let kunne udøve en Magt, som ikke er berettiget, naar de saaledes rives ud af deres Sammenhæng, saaledes er det ogsaa ikke smukt, men farligt, uden videre at tage Luthers Ord og læse Føll med, da han i et meget bevæget Liv gjennem en lang Narrække under de heftigste Kæmpe har sagt saa mangfoldige Ting, om hvilke vi, der dog beundre og elske ham, maae sige, usforsigtigt, ikke vel betænkt; medens han dog, fordi han var en oprigtig Guds Tjener, albrig var saa uhykkelig at blive fast i noget Bestige, men dette Skæve og Uforsigtige af ham selv senere blev tilbagetaget og berigtiget. Og dette gjælder navnlig ogsaa om slige Udsagn af Luther, hvortil f. Ex. hører det, at Herren kun skulde have været 3 Dage i Templet, som stemmer forunderligt lidt dermed, at Herren, da han var 12 Aar gammel, sagde, at der skulde han være; thi man skulde dog troe, at den Mand, som i sit 12te Aar sagde dette, i sit 30te Aar har været der mangen god Stund. Bestige Paaberaabelser af usforsigtige, overdri vende Udtalelser af Luther stemme derimod rigtignok med en Deel af det Foredrag, vi iøvrigt idag have hørt af den ærede Taler, men om dem alle tilsammen havde jeg lyst til at gjøre en lille Bemærkning i Spørgsmaalsform, saaledes som jeg har fundet Spørgsmaalet i en engelsk Bog, der nu er et hundrede Aar gammel, og som vel Ingen læser mere. Og

Spørgsmaalet lyder kort og bestemt saaledes: „Stærke Ord, er det ikke sande Ord?“ — det er udlagt efter min Forstand: man maa være meget forsigtig med at bruge, hvad der i Almindelighed kaldes stærke Ord, thi ikkun de sande Ord have i al deres Stilhed en egen, en ubeskrivelig Styrke, men om disse overvætties stærke Udtryk angaaende Kirkebygninger, angaaende Umuligheden af at tilveiebringe en Snees Mennesker, der skulde være religiøst enige, eller om at Børn eller de øvrige Medlemmer af Familien ville blive tvungne — hvad der jo ikke er den fjerneste Tanke om —, fordi Familiefaderen slutter sig til Valgmenigheden — om deslige meget stærke Udtryk tør jeg nok sige, at de virkelig trænge til den ærede Talers nærmere Bestemmelse, naar de skulde læse os med den grundige Sandheds fulde Vægt, og at de, naar de fremsattes i den saaledes begrændsede Form, neppe ville kunne anvendes mod et Lovforslag som det, her foreligger.

Seg troer, at jeg har indløst mit Ord ved første Behandling af den foreliggende Sag, at jeg skulde bestrebe mig for, ikke alene i Udtrykket gjerne at lade mig belære, men ogsaa i Realiteten tage imod Grunde og høre mig for, hvad jeg kunde erkende for rigtigt. Seg troer, at det høie Thing vil kunne give mig det Vidnesbyrd, at jeg har løst mit Ord, at jeg er gaaet saa vidt, at der maaskee er ærede Medlemmer, som forundre sig over, at jeg har vovet at gaae saa vidt. Med denne Bemærkning skal jeg tillade mig at anbefale Lovudkastet til videre Fremme.

Lundahl: Udvalgets Betænkning behandler med en kort, almindelig Betragtning af den Stilling, som dette Lovudkast indtager, navnlig til Loven af 4de April 1855 og til de deels daværende og deels silbigere kirkelige og religiøse Bevægelser. Seg skal her kun ganske kort knytte et Par Bemærkninger dertil, da jeg troer, at en hyderligere Udvikling heraf ikke hører hen under denne Behandling. Seg vil saaledes tillade mig blot at nævne, at jeg efter min Opfattelse troer, at Titlen paa Loven af 4de April 1855, om Løsning af Sognebaandet, omfatter Mere, end hvad Indholdet af Loven